

УДК 327(477)

Микола Алексісвець, Назар Лис

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ І РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА В ОБОРОННО-БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ: ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ (1991–2017)

У статті висвітлюються напрацювання українських і зарубіжних авторів у дослідженні українсько-польського співробітництва в оборонно-безпековій сфері в 1991–2017 рр., розглядаються інтерпретаційні оцінки різноманітних аспектів зазначеної наукової проблеми.

Ключові слова: Україна, Республіка Польща, оборонно-безпекова сфера, історіографія.

Понад двадцятип'ятиліття сучасних українсько-польських відносин стало свого роду маркером партнерства України та Республіки Польщі (РП) в постбіполярному світі. Воно увібрало в себе як деякі досягнення двостороннього міждержавного співробітництва, так і низку суперечливих аспектів взаємодії, особливо у трактуванні подій та постатей з історичного минулого обох країн і народів. Зауважимо, що останні кілька років були чи не найскладнішими у відносинах між Україною і Польщею у новітній історії Української держави. Вони продемонстрували виразні ознаки змін у міждержавній співпраці стратегічного формату. З одного боку, спостерігаємо розвиток, ось уже понад двох десятиліть успішне та взаємовигідне співробітництво між Україною і РП на міждержавному і міжсуспільному рівнях (найбільший торговельний партнер України з-поміж країн Центрально-Східної Європи (ЦСЄ), четверте місце серед країн світу (РФ, КНР, ФРН), підтримка Польщі під час Євромайдану і т. д.), а з другого – загострення взаємин між обома країнами, з'явилося відчуття відсутності довгострокових пріоритетів та ідейної порожнечі. При цьому зазначимо, що, на нашу думку, така ситуація є результатом як внутрішніх змін в Україні та Польщі, так і еволюції міжнародного контексту.

Водночас, на думку авторів, беззаперечно, що попри складні переплетіння історії, політики, дипломатії, Польща залишається важливим стратегічним партнером України. Справжня співпраця не повинна бути заручником історичного минулого. Незважаючи на очевидну наявність низки суперечностей, конфліктних ситуацій і розходження в оцінках, що важливі для українсько-польського діалогу, не слід перебільшувати існуючих нині розбіжностей. Визначення нової візії двосторонніх відносин є викликом сьогодення, зміни парадигми у новітній системі міжнародних відносин. Серед важливих питань, які важливо роз'язувати нашим народам і країнам є активізація взаємодії у військовій сфері, спільна участь у миротворчих операціях, проектах НАТО, повернення до роботи успішних форматів з минулого, на зразок “УкрПолбату” тощо. Ці питання набувають особливого значення у зв'язку із загальним ускладненням міжнародного становища, посиленням агресії з боку Російської Федерації, забезпеченням національної безпеки. До того ж, як відомо, потреба стосунків між країнами і народами, загалом міжнародні відносини, є важливою і, разом з тим, завжди новою, а, отже, потребує перманентного ґрунтового, цілісного та об'єктивного дослідження.

Зауважимо, що історії українсько-польських відносин сучасності, їх розвитку й активізацій в нових геополітичних реаліях присвячені десятки праць відомих

як українських, так і зарубіжних авторів, переважно польських. В обіг вводяться нові історичні джерела, політичні й правові обґрунтування, збагачена фактологічна база. Підкреслимо, що одночасно із здобуттям незалежності України розпочинається новий етап розбудови національної історіографії. Практично започатковується новітній період у розвитку історичної науки. Наукова історична думка поступово нагромаджує потенціал дослідження сучасних українсько-польських взаємин у розвитку двосторонніх міждержавних відносин. Наукові праці із означеної проблематики дозволяють простежити основні напрямки військово-політичного співробітництва між Україною і Республікою Польща окресленого періоду.

Незважаючи на порівняно нетривалий з історичного погляду час дослідження наукової проблеми, уже напрацьовано масив історичних праць, який можна умовно поділити за двома тематичними напрямками: загальна й спеціальна тематична література в контексті їх розгляду за проблемно – хронологічним і країнознавчим принципами.

До загальної історіографії відносимо науково-теоретичні праці українських і зарубіжних учених, в яких проблеми військово-політичного співробітництва України і Польщі висвітлюються лише побічно, проте фактологічний матеріал, висновки та узагальнення авторів сприяють розумінню значення та причин багатьох подій і процесів, пов'язаних з розвитком українсько-польських відносин на сучасному етапі. До цієї групи ми віднесли наукові публікації, присвячені питанням міжнародних відносин сучасності, праці з історії України і Польщі, а також розвідки, в яких досліджуються питання європейсько-атлантичної інтеграції, політико-економічної модернізації обох країн в нових умовах розширення Європейського Союзу (ЄС) і Північноатлантичного альянсу (НАТО), участі України та Польщі в цих процесах. Серед праць, які стосуються історії творення новітньої системи міжнародних відносин, її інституалізації, характеризують нормативно-правові основи, організаційні форми та основні напрямки й пріоритети функціонування європейсько-світових організацій варто відзначити, на думку авторів, колективну роботу українських дослідників "Міжнародні відносини та зовнішня політика 1980–2000 рр." [1], праці О. Бойка [2], А. Гальчинського [3], О. Горенка [4], О. Ковальнової [5], П. Демчука [6], М. Дністряньського [7], І. Мельникової [8], С. Василенко [9], О. Брусилівської [9], С. Віднянського [10], ін. Значна увага в них приділяється зовнішній політиці незалежної України, розвитку її відносин з державами Центральної та Східної Європи. Дослідженню місця і діяльності України в новій системі міжнародних відносин присвячені праці К. Кіндрата, С. Трохимчука [11], О. Івченка [12], Л. Васильєвої-Чекаленко [13], В. Кременя [14], В. Литвина [15; 16], А. Кирчіва [17], Т. Грищенко [18], В. Дергачова [19], М. Алексієвця та Я. Сека [20], ін. Автори зазначених праць акцентують на висвітленні особливостей вироблення геополітичної стратегії України після розпаду СРСР, проблеми її участі у світовій системі міжнародних відносин у другій половині минулого століття, відтворення перспектив розвитку нашої держави наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Паралельно вони висвітлюють і деякі аспекти розвитку українсько-польських відносин в нових геополітичних умовах.

Зауважимо, що в останні роки з'явилась низка досліджень комплексного характеру про становлення і розвиток двосторонніх міждержавних стосунків України і Польщі у різних сферах суспільно-економічного і духовного життя двох народів. У цьому контексті слід відзначити наукові роботи таких українських науковців як: В. Дем'янця [21], В. Струтинського [22], Г. Зеленько [23], В. Колесника і М. Кучерепи [24], П. Чернеги [25], Т. Зарецької [26], Л. Алексієвця і В. Гевко [27], Л. Алексієвця і І. Ільчук [28], а також Л. Стрільчук [29], М. Янкова [30], ін. Комплексним відображенням

розвитку історіографії українсько-польських відносин новітнього часу стала фундаментальна історіографічна праця дослідниці Н. Чорної “Україна і Польща: історіографія відносин (кін. ХХ – поч. ХХІст.)” [31], в якій узагальнено понад 25-річні напрацювання української і зарубіжної історіографії українсько-польських зв’язків сучасності, охарактеризовано їхній зміст та основні тенденції розвитку. Винятковий інтерес з огляду на вивчення запропонованої проблеми викликає робота відомих львівських істориків Л. Зашкільняка і М. Крикуна “Історія Польщі. Від найдавніших часів до наших днів” [32]. У ній автори фахово проаналізували основні пріоритети становлення українсько-польських взаємин упродовж тривалого історичного періоду. Ця праця стала доброю основою для подальшого вивчення розбудови міждержавних двосторонніх відносин між двома країнами і народами.

Еволюцію українсько-польських відносин у досліджуваній період у різних сферах висвітлюють у своїх публікаціях М. Рябчук [33], В. Гевко [34–35], І. Ільчук [36], В. Моцок [37], О. Бабак [38], В. Лишко [39], І. Афанасьєв [40], В. Васюк [41], Ф. Медвідь [42] та ін. Автори зазначених праць на основі широкого використання архівних матеріалів та історичних джерел предметно розглядають становлення і розвиток політичних і економічних стосунків між Україною і РП на міждержавному та регіональному рівнях. Автори вищезазначених наукових робіт дійшли цінних висновків, серед яких важливими є для нас виважені оцінки потенціалу та досягнутого рівня стратегічного партнерства України і Польщі. Узагальнення та оцінки сприяють кращому розумінню місця і ролі обох держав у новітній системі геополітичних координат, значення подій, процесів, органічно пов’язаних із формуванням й поглибленням українсько-польських відносин означеного періоду.

Другу групу літератури становлять праці науковців, предметом дослідження яких є саме розвиток українсько-польських відносин у військово-політичній сфері та оборонно-безпековій площині. Процеси розширення НАТО суттєво вплинули на інтенсивність та динаміку двосторонньої співпраці між Україною і Польщею у військово-політичному контексті. Вступ РП до НАТО (1999 р.) активізував питання українсько-польських відносин на новому, вищому рівні їх розбудови в галузі модернізації озброєння та військової техніки. Проблеми відносин між Україною і Польщею у військово-технічній сфері все більше стають предметом дослідження як українських, так і польських науковців. Значну цінність у контексті військово-технічної співпраці України і РП становлять наукові дослідження О. Знахоренко [43], І. Фаніна [44], П. Грицака [45], В. Борохвостова [46], А. Мартинова [47] та ін. Питання співпраці України і РП у військовій галузі розглядає у своїх працях відомий український історик І. Тодоров [48–49]. Зовнішня політика України і Польщі у військово-політичній сфері, становлення та розвиток їх відносин з НАТО стали предметом спеціальних досліджень Є. Бершади [50], О. Їжака [51], С. Пирожкова і О. Крамаревського [52], А. Пивоварова [53], В. Гевко [54] та ін. У працях зазначених авторів розглянуто основні напрямки співпраці між Україною і РП у військово-політичній та оборонно-безпековій сферах, визначено ключові аспекти взаємин між обома країнами. Свідченням успіхів їх співробітництва автори називають військово-технічну взаємодію, спільні навчання, участь у миротворчих операціях. Чимало уваги українські науковці приділяють питанням взаємин України і Польщі в контексті їх участі у процесах європейсько-атлантичної інтеграції, підтримки в Європі безпеки, миру й стабільності, осмислення використання відповідного належного досвіду. З-поміж багатьох авторів, які розробляли означену проблематику, варто назвати В. Бочарова, В. Бурдяк та І. Мороза, В. Маліка, В. Моцока, С. Федуняка, О. Полторацького та ін. Значний інтерес у контексті співпраці України і Польщі у військово-

політичній галузі викликають роботи М. Янкова, В. Бадрака, А. Березного, Л. Голопатука, Ю. Макара, ін. Їх праці містять великий фактологічний матеріал, а тому можуть скласти добре підґрунтя для вивчення військово-політичного співробітництва двох держав.

Великий інтерес у контексті досліджуваної теми викликають наукові праці польських дослідників, які розкривають деякі аспекти та особливості формування зовнішньополітичної стратегії Польщі в сучасних умовах, її співпраці з Україною у військово-політичній сфері. Серед таких досліджень варто виокремити публікації таких польських дослідників, як: В. Малендовський [55], Б. Геремек [56], Я. Стефанович [57], Я. Браткевич [58], Т. Олешанський [59] та ін. У їх працях міститься глибокий аналіз і добре систематизований виклад фактів, значна увага зосереджена на польсько-українських зв'язках сучасності, в т.ч. і співпраці у військово-технічній сфері, питаннях безпеки і стабільності на європейському континенті. Польські дослідники розглядають еволюцію військово-політичної співпраці України і Польщі, аналізують нормативно-правове забезпечення взаємин держав, конкретні заходи за їх участю, зокрема реалізацію Програми “Партнерство заради миру”, інші ініціативи у військово-технічній сфері тощо. Аспекти військово-політичної співпраці України і Польщі охарактеризовано також у колективній праці польських авторів під керівництвом Є. Козакевича [60], а також у роботах А. Древіцького [61], А. Тоша [62], ін. При цьому зауважимо, що польські науковці, звертаючись до розгляду сучасних українсько-польських стосунків, рідко оминають увагою співпрацю держав у військово-політичній галузі, оскільки вона набуває особливої значимості.

Таким чином, місце й роль українсько-польських відносин у забезпеченні стабільності у регіоні знаходить достатнє відображення у вітчизняній і зарубіжній історіографії. Позитивним у розвитку історіографії є те, що на сьогоднішній день накопичено достатню кількість фактологічного і теоретичного матеріалу з проблеми, на основі чого можна встановити чинники, які сприяли формуванню нової моделі українсько-польських відносин сучасності, у т.ч. і у військово-політичній сфері, визначити основні етапи їх розвитку та тенденції й напрямки, осмислити значення співпраці між Україною і Польщею для збереження безпеки та стабільності.

Список використаних джерел

1. *Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980–2000 рр.): підр. / Л.Ф. Гайдуков, В. Г. Кремень, Л. В. Губерський та ін. К.: Либідь, 2001. 624 с.*
2. *Бойко О. Д. Історія України. К.: Академвидав, 2006. 699 с.*
3. *Гальчинський А. Україна – на перехресті геополітичних інтересів. К.: Знання України, 2002. 180 с.*
4. *Горенко О. Соціально – політичний вимір європейської інтеграції України. К.: Інститут історії України НАН України, 2002. 331 с.*
5. *Ковальова О. Стратегія інтеграції: як реалізувати європейський вибір України. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. 340с.*
6. *Демчук П. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції. К.: “ППП”, 2004. 264 с.*
7. *Дністрянський М. Україна в політико-географічному вимірі. Львів: Вид-во центру ЛНУ ім. І. Франка, 2000. 310 с.*
8. *Мельникова І. М. Україна у взаємовідносинах з прикордонними державами ЦСЄ: створення міжнародно-правових підвалин добросусідства і співробітництва // Україна в європейських міжнародних відносинах. К., 1998. С. 58–87.*
9. *Василенко С. Україна. Геополітичні виміри в західноєвропейському процесі. Одеса, 2000. 206 с.*
10. *Віднянський С. Незалежна Україна: двадцять років між Європою та Євразією // Україна – Європа – Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / гол. ред. Л. М. Алексієвцев. Вип. 6–7. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2011. С. 27–38.*
11. *Кіндрат К., Трохимчук С. Українсько-польські стосунки на зламі тисячоліть. Львів, 2002. 112 с.*
12. *Івченко О. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. К., 1997. 687 с.*
13. *Васильєва-Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України. К.: Кондор, 2011. 290 с.*
14. *Кремень В. Політична стратегія України. Порівняльні перспективи // Віче. 1994. №10. С. 3–12.*
15. *Литвин В.*

- Зовнішня політика України від адаптації до конкретних дій // Віче. 1993. №3. С. 59–71. 16. *Литвин В.* Зовнішня політика України. 1990–2000. // Віче. 2000. №11. С. 3–49. 17. *Кирчів А.* Геополітичний вимір України: синдром суми рівноправних векторів // Молода нація. 2000. Спецвипуск. С.185–193. 18. *Гриценко Т.* Зовнішньополітична стратегія держави: проблема визначення // Людина і політика. 2000. №5. С. 2–9. 19. *Дергачов В.* Нові геополітичні реалії та зовнішньополітична стратегія України // Історія в школі. 1999. №1–2. С. 19–21. 20. *Алексієвець М., Секо Я.* Зовнішня політика України в контексті сучасних цивілізаційних викликів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія / За заг. ред. проф. М. М. Алексієвця. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. Вип. 3. С. 85–106. 21. *Дем'янець В.* Політика та соціально-економічна трансформація в Польщі у 90-х роках // Людина і політика. 2000. №4. С. 30–37. 22. *Струтинський В.* Україна і Польща на шляхах парламентаризму // Віче. 1998. №9. С. 115–128. 23. *Зеленько Г.* Україна – Польща: політико-владні структури в умовах модернізації // Людина і політика. 2000. №2. С. 28–34. 24. *Колесник В.* З історії українсько-польських наукових взаємин // Україна – Польща: історія і сучасність. Ч.ІІ. К., 2003. С. 95–102. 25. *Чернега П.* Українсько-польський діалог в контексті стратегічного партнерства // Історія в школі. 2002. №5–6. С. 1–4. 26. *Зарецька Т.* Українсько-польські політичні відносини (1991–2001рр.) // Україна і Польща – стратегічне партнерство. Історія. Сьогодення. Майбутнє. Ч. ІІ. К., 2002. С. 7–12. 27. *Алексієвець Л., Гевко В.* Україна і Польща: шляхи співробітництва. Тернопіль, 2009. 153 с. 28. *Алексієвець Л., Ільчук І.* Українсько-польські відносини сучасності. Тернопіль, 2016. 260 с. 29. *Стрільчук Л. В.* Україна – Польща: від добросусідських відносин до стратегічного партнерства (кінець ХХ – початок ХХІ століття). Луцьк, 2013. 608 с. 30. *Янків М.* Україна і Польща: стратегічне партнерство в системі геополітичних координат (політико-економічний та секторальний аналіз). Львів: Світ, 2011. 384 с. 31. *Чорна А.* Україна і Польща: Історіографія відносин (кін. ХХ – поч. ХХІ ст.). Вінниця, 2014. 416 с. 32. *Запекільняк Л., Крикун М.* Історія Польщі: від найдавніших часів до наших днів. Львів, 2002. 752 с. 33. *Рябчук М.* Українсько-польські відносини: нові реалії, нові перспективи // Політика: час. 1993. №8. С. 26–31. 34. *Гевко В.* Основні тенденції політичного українсько-польського співробітництва в 1996–1999 роках // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія / За заг. ред. проф. М. М. Алексієвця. Тернопіль, 2003. Вип. 3. С. 364–370. 35. *Гевко В.* Україна і Польща: особливості розвитку двосторонніх відносин (1991–2004 рр.): авторед. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: спец.: 07. 00. 01 “Історія України”. Чернівці, 2005. 20 с. 36. *Ільчук І.* Історичні та геостратегічні передумови становлення українсько-польських взаємин у новому геополітичному просторі // Україна – Європа – Світ. Міжнар. зб. наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / Гол. ред. Л. М. Алексієвець. Вип. 3. Тернопіль, 2014. С. 329–338. 37. *Моцок В.* Польська політика “двох шляхів” у контексті формування українсько-польських відносин // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Зб. наук. праць. Чернівці: Рута, 2001. Т. 8. С. 268–276. 38. *Бабак О.* Українсько-польські відносини. Кіровоград, 2005. 142 с. 39. *Лішко В.* Культурно-освітній релігійний товариства як гарант добросусідства між Україною і Польщею // Вісник Київського інституту “Слов’янський університет”. Серія: Історія. К., 2000. Вип. 7. С. 90–100. 40. *Афанасьєв І. А.* Польсько-українські відносини 1991–2000 рр.: політична та економічна взаємодія: дис. канд. істор. наук // Національний університет “Кієво-Могилянська академія”. К., 2004. 216 с. 41. *Васюк В.* Базові засади становлення й еволюція сучасних українсько-польських відносин // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Рівне, 2009. Вип.15. С. 69–72. 42. *Медвідь Ф.* Стратегічне партнерство України і Польщі в умовах багатополарного світу // Наукові праці МАУП. 2001. Вип. 1. С. 33–38. 43. *Знахоренко О. М.* Стратегічне партнерство в українсько-польських відносинах: дис. канд. історичних наук // Інститут міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка. К., 2005. 235 с. 44. *Фанін І.* Військово-технічне співробітництво України з країнами пострадянського простору та перспективи його розвитку // Стратегічна панорама. 2009. №7. С. 182–191. 45. *Грицак П.* Зовнішня політика Польщі у військово-політичній сфері та сфері міжнародної безпеки (1989–2000 рр.) // Молода нація: Альманах. 2001. №1. С. 161–183. 46. *Бороховостов В. К.* Деякі аспекти реалізації політики України у сфері військово-технічного співробітництва за умови євроатлантичної інтеграції // Стратегічна панорама. 2006. №1. С. 131–138. 47. *Мартинов А.* Українсько-німецько-польське військово-політичне співробітництво в контексті розширення НАТО // Студії політичного Центру “Генеца”. 1997. №1. С. 39–41. 48. *Тодоров І.* Співпраця України та Польщі: військово-технічний вимір. URL: www.nguv.gov.ua/portal/soc_gum/lipd/2008/tovarow.html. 49. *Тодоров І. Я.* Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти. Донецьк: Дон НУ, 2006. 268 с. 50. *Бершуда С.* Українсько-польські стосунки та європейська безпека. URL: www.ji.lviv.ua/n14text/bersheda.html.

51. Їжак О. Після колапсу СРСР: розширення НАТО і геополітична трансформація пострадянського простору // Політика і час. 1998. №7. С. 21–26. 52. Пирожков С. В контексті загальної архітектури безпеки. Польсько-українські відносини: погляд з України // Політика і час. 1996. №1. С. 14–25. 53. Пивоваров А. С. Основні аспекти українсько-польського стратегічного партнерства // Держава і право. 2008. №1 (39). С. 710–716. 54. Гевко В. Військово-політична співпраця між Україною і Польщею у 1992–2003 роках // Наукові записки ТДПУ ім. В.Гнатюка. Серія: Історія / За заг. ред. проф. М. М. Алексієвця. Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. Вип.1. С. 238–245. 55. Malendowski W. Polityka bezpieczeństwa RP: uwarunkowania, strategia, kierunki działania. Poznan, 1998. 187 s. 56. Геремек Б. Основні напрямки зовнішньої політики Польщі // Політична думка. 1998. №1. С. 62–65. 57. Stefanowicz J. Rzeczpospolity pole bezpieczeństwa. Warszawa, 1993. 198 s. 58. Bratkiewicz J. Strategiczne znaczenie Ukrainy-Miedzypolityka a strategia. Poska w srodowisku miedzenarodowym. Warszawa, 1994. S. 140–146. 59. Olzanski T. Ukrainaska polityka bezpieczenstwa a NATO // Biuletyn Ukrainski. 1996. №5(29). S. 30–44. 60. Kozakiewicz I. Polska I Ukrainana progutr zeciegoty siaelecia // Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze. Warszawa 2000. №10. S. 294–300. 61. Drzewicki A. Stosunkiz Ukraina w sferze bezpieczenstwa: polski punkt widzenia // Bezpieczenstwo narodowe. 1994. – №2. S. 151–168. 62. Tos A. Polityczne stosunki polsko-ukrainskie w ostatnem dekadze XX w. URL: <http://www.psz.pl/117-polityka/arkadiusz-tos-polityczne-stosunki-polsko-ukrainskie-w-ostatniej-dekadzie-xx-w>.

Николай Алексиевц, Назар Лис

**СОТРУДНИЧЕСТВО УКРАИНЫ И РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША В СФЕРЕ
ОБОРОНЫ И БЕЗОПАСНОСТИ: ИСТОРИОГРАФИЯ ПРОБЛЕМЫ (1991–2017)**

В статъе показаны наработки украинских и зарубежных авторов в исследовании украинского-польского сотрудничества в сфере обороны и безопасности в 1991–2017 гг., рассматриваются интерпретационные оценки различных аспектов указанной научной проблемы.

Ключевые слова: Украина, Республика Польша, оборонно-безопасная сфера, историография.

Mykola Alexiyevets, Nazar Lys

**THE COOPERATION OF UKRAINE AND THE REPUBLIC OF POLAND IN THE
DEFENSE-AND-SECURITY SPHERE: HISTORIOGRAPHY OF THE PROBLEM
(1991–2017)**

The article covers the work of the Ukrainian and foreign authors in the study of Ukrainian-Polish cooperation in the defense-and-security sphere in 1991–2017 as well as it considers the interpretative assessments of various aspects of the scientific problem mentioned above.

Keywords: Ukraine, Republic of Poland, defense-and-security sphere, historiography.